Odběr biologického materiálu GLYKEMIE

CÍL:

Naučit měřit glykémii skupinu diabetiků (laiků) samostatně pomocí glukometru.

Předpoklad:

- ✓ Pacienti jsou seznámeni s typem svého onemocnění.
- ✓ Skupinu tvoří pacienti s jednotným typem glukometru.
- ✓ Pacienti právě získali svůj první glukometr a mají ho s sebou.
- ✓ Pacienti jsou vybaveni pomůckami na použití v domácnosti.

DIABETES MELLITUS

- Česky – úplavice cukrová

(plynout, odtékat = řecky diabetes, sladký = latinsky mellitus)

- Slangově – cukrovka
- Diabetik - pacient nemocný diabetem mellitem
- Hlavní projev – zvýšená hladina glykémie
- první zmínka - Ebersův papyrus (Egypt 1552 př. n. l.)

GLYKÉMIE

- Hladina cukru v krvi.
- Nejdůležitější a nejčastější vyšetření u všech pacientů s diabetem.

ZPŮSOBY MĚŘENÍ GLYKÉMIE

- V rámci běžné kontroly u lékaře

(odebere sestra, odběr ze žíly, vyhodnocení provede laboratoř).

- Měření provádí diabetik sám, má kdykoliv možnost přesvědčit se o aktuální hladině své glykémie.

(speciální přístroj –glukometr)

MĚŘENÍ GLYKÉMIE

- Glukometr–přístroj
- Odběrové pero
- Testovací proužky <u>na jedno použití</u>
- Desinfekce (na kůži)
- Buničinové čtverečky

- Pravidelnost
- Četnost měření

(určuje váš lékař diabetolog)

GLUKOMETR

- Malý přístroj k domácímu měření hladiny cukru z kapky krve.
- Dostupnost znamená průlom ve filosofii léčby diabetu (aktivní účast v léčbě).
- Snadný postup - zjednodušování obsluhy (=nízká chybovost).
- Umožňuje volnost, nezávislost.
- Časová neomezenost v měření.

GLUKOMETR

CONTOUR TS
A
6.0
mmol
14 d
BAYER

CONTOUR TS
16. 1 13:07
BAYER
Contour
50
81846864

CONTOUR TS
BAYER

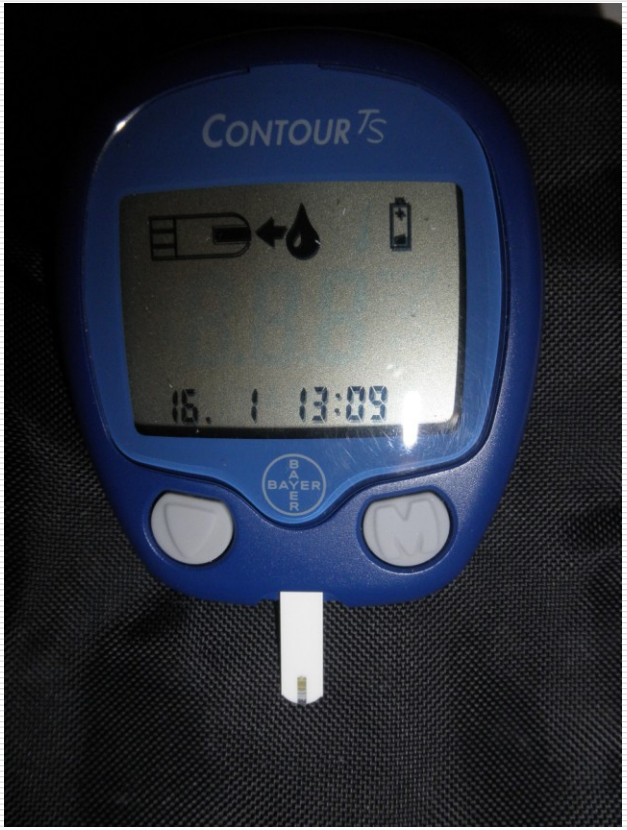
CONTOUR TS
16. 1 13:09
BAYER

GLUKOMETR – jiné typy

ODBĚROVÉ PERO

- Možnost nastavení hloubky vpichu
- Jemná jehlička
- Opakované použití (do otupení)
- Vysoká bezpečnost
- Malá možnost poranění

ODBĚROVÉ PERO

- Jehlu vyměňte vždy, pokud si bude odběr provádět jiná osoba (sama sobě).
- Jedna osoba = jedna jehla.

ODBĚR GLYKÉMIE – místo vpichu

- **Prst ruky**.
- Vyhradit 2 prsty na ruce (nejlépe 3. a 4. prst).
- Nedominantní ruka (nepíšeme s ní).
- **ANO** - Vhodné místo je postranní část bříška prstu (okraj špičky prstu).
- NEVHODNÉ - Bříško prstu, nehtové lůžko.

ODBĚR GLYKÉMIE - postup

- Umytí rukou teplou vodou s mýdlem a následné osušení.
- Posaďte se. Odběr provádějte v sedě.
- Vložit testovací proužek do glukometru.
- Promasírování prstů (otvírat a zavírat v pěst).
- Desinfekce místa předpokládaného vpichu – na buničinový čtvereček naneste desinfekci a vybrané místo otřete jedním směrem (jen konečný článek).

ODBĚR GLYKÉMIE – postup pokrač.

- Před samotným vpichem musí být místo vpichu suché!!
- Provedeme vpich max. 2 mm do hloubky, nejlépe odběrovým perem.
- Svěsíme ruku dlaní dolů.
- Krev jemně (nenásilně) vytlačujeme z celého prstu i dlaně, nejen z konečku prstu (z bříška).
- První kapku krve setřeme do suchého buničinového čtverečku.

ODBĚR GLYKÉMIE – postup pokrač.

- Druhou kapku krve aplikujeme na testovací proužek do vyčleněného políčka.
- Na místo vpichu přiložit buničinový čtvereček s desinfekcí a cca 1 minutu pevným tlakem zastavit případné krvácení.
- Počkat na zhodnocení – přístroj signalizuje ukončení měření.
- Odečtený výsledek s časem odběru zaznamenat.

Nejčastější chyby:

- Prošlá doba použitelnosti (expirace) měřících proužků.
- Zvlhnutí, nebo přehřátí měřících proužků.
- Malá kapka krve.
- Naředěná kapka krve (nesetření první kapky, zbytek desinfekce na kůži).
- Dotyk větší části prstu.
- Špinavý glukometr (měřící část).

Praktický nácvik

DOTAZY

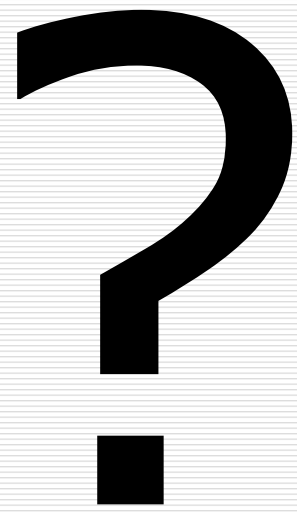

DĚKUJI ZA POZORNOST

Použitá literatura:

L.Slezáková, *Ošetřovatelství pro střední školy, Interna*, Grada
B.A.Workman, C.I.Bennett, *Klíčové dovednosti sester*, Grada
http://cs.wikipedia.org/wiki/Diabetes_mellitus